

شماره ۶

برنامه ششم

- ۱- مناجات
- ۲- بادنیا آشنا شویم
- ۳- بشارات کتب مقدسه از مفاوضات
- ۴- مبشرین حضرت رب اعلی
- ۵- تاریخ حیات حضرت اعلی (مسافرت بهم و مدینه)
- ۶- (بقیه) اختراعاتی که دنیا را بهم نزد یک نمود
- ۷- متفرقه
- ۸- شرح حال حروف حی (جناب ملاعلی بسطامی)
- ۹- مناجات خاتمه

الها معبودا ملکا مقصودا

بچه لسان ترا شکر نمایم غافل بودم آگاهم فرمودی ، مُعْرِض
بودم بر اقبال تأیید نمودی ، مرد بودم از آب حیات زندگی
بخشیدی پژمرده بودم از کوثر بیان که از قلم رحمن جاری شده
تازگی عطا کردی ، پروردگارا وجود کل از جودت موجود از بحر
كرمت محروم منمرا و از دریای رحمت منع مکن ، در هر حال توفیق
و تأیید میطلبم و از سماه نضل بخشش قدیمت را سائل ، توئی
مالک عطا و سلطان ملکوت بقا .

ص ۳۲۳ ادعیه محبوب

با دنیا آشنا شویم

نوشته : هوشنگ محمودی

هیکل اطهر حضرت ولی امرالله میرمامیند :

"... يوم، يوم احباب الله است که بقوه بيان واعلان وإثبات
آثار مباركه اوّلين انوار شفّق صبح صلح عمومي را بسده
جنگجويان و مأيوسان عالم بنمايند و با ظهار و شرح وعده هاي
محكمه و با شارات مباركه لزوميت تأسيس صلح اعظم را بمنكرين و
معتريضين بد لايلی مفعنه اثبات نمايند ... روز، روز ياران
حضرت عبد البهاء است که بآعمال و رفتار و گفتار و کردار تعاليم
سماويه را کلاً يك يك در حیات خویش مجسم نمايند و هر یک بشير
آن عصر مشعشع نوراني گشته ، بـدا بـقرب وقوع آن يوم مبارک
نمایند و ترد د و انکار و اعتراض ما د یون عالم را بـایقان و اقبال و توجه
تام تبدیل د هند . این است اوّلين وظیفه هر شخص که خود را
نسبت بامر حضرت بهاء الله دهد و بـاین نام مقدس مبارکد رمیان
اهل عالم معروف شود ..." (صفحه . ۶ جلد اول توقیعات)

"... این ایام، ایام انقلاب است و علائم وبشائر بشارات موعود
در کتاب دربروی و ظهور . زمان اطمینان است و اوقات هفت و
استقامت و خدمت با مرالله . هر قدر رائق عالم تاریکتر گردد و نوع
بشر برمخاصمات و مذازعات مذهبی و سیاسی و نژادی و اقتصادی -
خویش بیشرايد اشیعه، أمید پرتوی شد بد تراند ازد و قلوب ياران

پیتحق آمال و اینا و اکمال وعده‌های الهی شاد و مطمئن‌تر گردید ولی این بشارات موعده تحقیق متوقف بر همت باران است و استقامتشان در سبیل اعلای امرالله منوط بتوجه واستعانته مستیری آن نفوس از مصد رالطاف است . . .

(صفحه ۲۶ جلد اول توقیعات)

... پس چرا خاموش نشینیم و حزن و اندوه بخود راهد هیم . هنگام خدمت و نصرت است وایام ، ایام استقامت و جانشانی در سبیل امرالله . . . آن جیش عرمرم تأیید ، مدد و ناصر وظهیر این آوارگان است و قوای مادیه عالم از تأییدات جنود ملاعلی محروم و منع . هیچ بنیانی اساسش استوار نگردید و باقی و برقرار نماند مگر بنیان الهی و هیچ امری در عالم امکان ترویجی ابدی و تعمیمی دائمی نیابد مگر آنکه مستمد از قوای روحانیه گردد و اساسش مبنی بر تعالیم امرالله باشد لذا هر سلطنت و سلطنتی رویزوال است و هر شوک وجلالی عنقریب محو و فراموش گردد . . .

(صفحه ۸ جلد اول توقیعات)

... وقت خدمت باران است وایام ، ایام خدمت و جانشانی وسعي وجهد در نجات واستخلاص عالم انسانی . باید به افراد بشر پرداخت و بتربیت نفوس با بد او قیام کرد تا ملل عالم که مرگ از افراد ند و دُول که از اجزای ملت محسوب هرد و تقلیب گردند و هدایت شوند و بین واسطه وحدت عالم انسانی تأسیس شود و

نجاح و فلاح تحقیق پذیرد . . . " (ص ۵۸ توقیعات جلد اول) بازیارت الواح مقدّسه متعالیه ، احبابی عزیز بخوبی د ریافتند که نجات عالم انسانی از مصائب کنونی منحصراً به ریاق اعظم مقدور است و بین وسیله نجات و فلاح در نزد احباب الهی و پیروان اسم اعظم موجود و تنها راه اقدام ، تبلیغ امرالله بصورتی است که حق جل جلاله در الواح مبارکه خوبیش بیان فرموده است . در برنامه‌های آینده مطالب اختصاصی راجع به تبلیغ امرالله با استناد آیات الهیه خواهیم داشت .

شارات کتب مقدّسه

باری از کلمهٔ قدس‌آلاً قدس‌مقصده‌آن شریعت روحانیه‌است که ابد "تفییر و تبدل یل نمیکند و منسخ نمیشود و مقصد از شهر مقدس، شریعت جسمانیه است که منسخ نمیشود و این شریعت جسمانیه که تعبیر بشهر مقدس فرموده هزار و دویست و شصت سال پایمال میشود "وبد و شاهد خود خواهم داد که پلاس پوشیده مدت هزار و دویست و شصت روز نبوّت نمایند" مقصود از این دو شاهد حضرت محمد رسول الله و جناب علی بن ابی طالب است در قرآن مذکور است که خدا بمحمد رسول الله خطاب میفرماید "إِنَّا جَعَلْنَاكَ شَاهِدًا وَ مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا" یعنی تو را شاهد و تبشير دهنده و تحویف کننده از قهر خدا اقراردادیم، معنی شاهد این است که امور بتتصدق او ثابت میگردد و این دو شاهد احکامشان هزار و دویست و شصت روز که هر روز عبارت از یک سال است جاریست اما حضرت محمد اصل بود و علی فرع و مثل حضرت موسی و پیوش، میفرماید "آن دو شاهد پلاس در بر کرده" یعنی بظاهر لباس جدیدی در بر ندارند لباس قدیم دارند یعنی در بدایت در انتظار ملل سائره رونقی ندارند و امر جدیدی بنظر نمایند زیرا روحانیات شریعتش مطابق روحانیات حضرت مسیح درانجیل است و احکام جسمانیاتش اغلب مطابق احکام تورات است لباس قدیم کنایه از آنست بعد میفرماید "اینانند دود رخت زیتون و در چراغدان دود رخوت زیتون تشبيه میفرمایند

ایستاده‌اند" این دو نفسرا بدود رخت زیتون تشبيه میفرمایند زیرا در آن زمان چراغهای شب، جمیع بروغن زیتون روشن میشد یعنی دو نفّس که از آنان دُھنِ حکمت الهیه که سبب روش‌نایی عالم است ظاهر خواهد گشت و انوار الهی ساطع ولاعنه خواهد شد لهذا بچراغدان نیز تشبيه شدند چراغدان محل نور است از آن نور ساطع میشود بهمین قسم از این وجهه نورانیه نور هدایت مشرق و لائح است بعد میفرماید که "در حضور خداوند ایستاده" یعنی بخدمت حق قیام دارند و خلق خدارا تربیت میکنند مثل آنکه قبائل عربان متوحّش بادیه را در جمیع جزیره‌العراب چنان تربیت نمودند که در آن زمان پاعلیٰ مراقبی مد نیت رسیدند و صیحت و شهرتشان جهانگیر شده "واگرکسی بخواهد بدیشان اذیت رساند آتشی از دهانشان بدرشده دشمنان ایشان را فرومیگیرد" مقصود اینست که نفسی مقاومت ایشان نتواند یعنی اگر نفسی بخواهد در تعلیماتشان ویا در شریعتشان وهنی وارد آرد بمحب شریعتی که از دهانشان إجمالاً و تفصیلاً ظاهر شده احاطه‌بانها کند آنها راستام نماید و هر کس قصد اذیت وبغض وعد اوت ایشان کند حکمی از دهان ایشان صادر شود که دشمنان ایشان را محو نماید چنانچه واقع گشت که جمیع اعدای ایشان مغلوب و مهزوم و معدوم گشتند و بظا هر ظاهر، خدا آنانرا نصرت فرمود بعد میفرماید اینها قدرت بر بستن لسمان دارند تا درایام نبوّت

ایشان باران نیارد یعنی در آن دوره سلطانند یعنی شریعت و تعالیم حضرت محمد و بیان و تفسیر علی فیض آسمانیست چون بخواهند این فیض را بد هند مقدار بر آئند و چون خواهند باران نیارد . باران در اینجا معنی فیض است بعد میفرماید " وقدرت بر آبها دارند که آبها را بخون تبدیل نمایند " یعنی نبوت حضرت محمد، چون نبوت حضرت موسی است و قوت حضرت علی، چون قوت حضرت یوشع است که اگر خواهند آب نیل را بر قبیطیان و منکران ، خون نمایند یعنی آنچه سبب حیات آنانست بسبب جهل واستکبارشان علت موت آنان نمایند مثلاً سلطنت و شروت وقدرت فرعون و فرعونیان که سبب حیات آن قوم بود از اعراض و انکار واستکبار علت موت وهلاکت و اضمحلال و ذلت و مسکنت گردید لهذا آن دو شاهد ، اقتدار بر اهلاک اقوام دارند و میفرماید " جهانرا هرگاه بخواهند بانواع بلا یا مبتلی خواهند کرد " یعنی قدرت و غلبه ظاهریه دارند که آشقيا و نفوسی که ظلم و اعتیاف صرفند آنانرا تربیت نمایند زیرا خدا باین دو شاهد قدرت ظاهره و قوت باطنی عنایت فرموده چنانچه آشقيا و خونخوار و مستمکاران عربان بادیه را که مانند ذئاب و سیاع دند بودند تأدیب نمودند و تربیت کردند . بعد میفرماید " چون شهادت خود را بر اعتماد رسانند " یعنی چون آنچه را که مأمورند مجری دارند و تبلیغ رسالات الهیه نمایند و ترویج شریعة الله کنند و تعالیم سماویه منتشر کنند تا آثار حیات روحانی در نفوس پدیدار گردند و

انوار فضائل عالم انسانی بتابد و ترقیات کلیه در اقامه بادیه حاصل گرد د میفرماید " آن وحش که از هاویه برمیاید با ایشان جنگ کرده غلبه خواهد یافت وایشانرا خواهد کشت " مقصود از این وحش بنوامیه است که از هاویه " ضلالت هجوم نمودند و همچنین واقع گشت که بنوامیه برشریعت محمد به وحقيقه علویه که محبة الله باشد هجوم نمودند و میفرماید با این دو شاهد جنگ نمود مواد جنگ روحانی یعنی بگلی مخالف تعلیمات و روش و سلوك آن دو شاهد حرکت نمایند و فضائل و کمالاتی که بقوه آن دو شاهد در میان اقوام و قبائل منتشر شده بود بگلی زائل و شوون حیوانیه و شهوات نفسانیه غالب خواهد گشت لهذا آن وحش با ایشان جنگ کرده غلبه خواهد یافت یعنی ظلمت ضلالت آن وحش آنفاق عالم را استیلا خواهد نمود و آن دو شاهد را خواهد کشت یعنی حیات روحانی ایشانرا در میان ملت محو خواهد کرد و بگلی آن شرایع و تعلیمات الهیه را از میان خواهد برد و دین الله را پایمال خواهد نمود و باقی نخواهد ماند مگر یک جسد مرد ه بی روحی بعد میفرماید " و بیننهای ایشان در شارع عام شهر عظیم که یعنی روحانی بسدم و مصر مسفعی است، جائی که خداوند ایشان نیز مصلوب گشت، خواهد ماند " مقصود از بیننهای ایشان شریعة الله است و مقصود از شارع عام معرض عمومی است و مقصود از سدوم و مصر جائی که خداوند ایشان نیز مصلوب گشت این قطعه سوریه است و بالا خص اورشلیم چونکه بنی امیه در اینجا سلطنت

د اشتبه شریعه الله و تعالیم الهیه اوّل دراینجا از میان رفت و یک جسد بی روحی باقی ماند و مقصود از بدنهای ایشان شریعه است که مثل جسد مرده بی روح مانده بود. بعد میفرماید "وگروهی از اقوام و قبائل وزیانها و آنها بدنهای ایشانرا سه روز و نیم نظاره میکنند ولی اجازت نمید هند که بدنهای ایشانرا بقبر سپارند" چنانچه از پیش بیان شد که باصطلاح کتب مقدسه سه روز و نیم عبارت از سه سال و نیم است و سه سال و نیم عبارت از چهل و دو ماہ و چهل و دو ماه عبارت از هزار و دویست و شصت روز است و هر روز پنچ کتاب مقدس عبارت از یک سالست یعنی هزار و دویست و شصت سال که عبارت از دویه فرقانست امّتها و قبائل اقوام جسد ایشان را نظاره میکنند یعنی شریعه الله را تماش میکنند لکن بعوجب آن عمل نمینمایند ولی اجازت نمید هند که بدنهای ایشان یعنی شریعه الله بقبر سپرده شود یعنی اینها بظاهر شریعه الله تشبت نمایند و نگذارند که بکلی از میان بروند و جسد بکلی محو و نابود گردد بلکه بحقیقت ترک نمایند ولی بظاهر، شریعه الله را ذکری و اسمی باقی بگذارند و مقصود از این قبائل امّ و مللی بود که در ظل قیوتن محسور هستند که نگذارند بکلی امر الله و شریعه الله بظاهر نیز محو و نابود گرد چنانچه نماز و روزهای درمیان بود ولی آسی اساس دین الله که آن اخلاق و رفتار و اسرار و روحانیّات است، از میان رفت آنوار فضائل عالم انسانی که از نتائج محبت الله و معقره

الله است غروب نمود و ظلمات ظلم و اعتیاف و شهوت و رذائل شیطانی غالب گشت و شخص شریعه الله چون جسد مرده ای د رمع رض عمومی موجود بود و در مدت هزار و دویست و شصت روز که هر روزی عبارت از یک سال است و این مدت دور محمد است آنچه ایند و نفر تأسیس کردند و اساس شریعه الله بود، امّت از دست دادند. فضائل عالم انسانی را که موهب الهیه و روح این شریعت بود، آنرا محو کردند؛ بقسمی که صداقت وعدالت و محبت و الفت و تنزیه و تقدیس و انقطاع، جمیع صفات رحمانیه از میان رفت از شریعت یک صلوٰه و صیام باقی ماند و ۱۲۰ سال که عبارت از دویه فرقانست، این حال امتداد یافت و مانند آن بود که این دو شخص فوت شدند باشند و جسدشان بی روح باقی مانده باشد. بعد میفرماید "و ساکنان زمین برایشان خوشی و شاد مائی کنند و نزد یک گرداد ایسا خواهند فرستاد از آن روکه این دو نبی ساکنان زمین را مُعَذّب ساختند" مقصود از ساکنان زمین ممل و اقوام سائره چون امّ اروپا و اقصی بلاد آسیاست که چون ملاحظه نمودند که اخلاق اسلام بکلی تغییر کرده و شریعه الله را ترک نموده اند، فضائل و حمیت و غیرت از میان رفت اخلاق تبدیل یافت، خوشی و شادی - نمودند که فساد اخلاق هر ملت اسلام حاصل گشت.

مبشرين شرقى وغربي

سید کاظم رشتی

نوشته : حسام نقبائي

شیخ احمد احسائی قبل از اینکه از کربلا خارج شود سید کاظم رشتی را جانشین خویش مقرر داشت وبا آسرار خویش هدم و همراز ساخت واو را بهداشت نفوس و راهنمایی قلوب مستعد و طالبین ، سفارش کرد .

شرح احوال سید کاظم در تاریخ نبیل مذکور است مرحوم مدیری تبریزی در "ریحانة الادب" درباره سید کاظم چنین مینویسد :

"سید کاظم بن قاسم حسینی گیلانی رشتی حائری از علمای اواسط قرن سیزدهم هجرت واز آکابر تلامذه شیخ احمد احسائی است که بعد از وفات استاد خود نایب مناب او بود و در تمام مراتب دینیه مرجع و پیشوای سلسله شیخیه بود ."

سید کاظم رشتی در دوران حیات خود، رنج بسیار دیده و محنت بیشمار از مخالفین و آعداء خود تحمل فرموده و مدت قریب ۸ اسال بعد از وفات شیخ احمد، زمام امور روحانی شیخیه را در دست داشته و آنان را برای یوم ظهور موعود بزرگوار تربیت فرموده است بشرحی که در تاریخ نبیل مسطور است پسر سید کاظم رشتی موسوم به سید احمد بعد از پدر بضرب خنجر یکی از مسلمانان بالاسری که مخالف شیخیه هستند بقتل رسید . سید کاظم در سال ۱۲۵۹ هـ. ق. وفات یافت . مؤلفات و کتب و رسالات سید رشتی قریب یکصد و

پنجاه تألیف بوده است از جمله : شرح قصیده - آسرار الحج - آسرار الشهاده - آسرار العبادة - رساله اسم اعظم - شرح خطبه طنجه .

بشارات سید؛ آغلب بشارات سید درباره اموالله در شرح قصیده وارد شده است . سید کاظم در شرح قصیده سنّه ظهور را قرن سیزدهم تعیین فرموده و آن جناب در اغلب کتب خود بتلویح و اشاره اسم و رسم و حالات و کیفیّات حضرت رب اعلی و جمال اقدس ابھی و حضرت عبد البهاء جل جلاله را بیان فرموده است .

شیخ احمد احسائی در هنگام وداع بسید چنین گفت :

"وقت را بیهوده ازدست مده هر ساعتی را غنیمت بد ان و کمرهتم را محکم بریند و شب و روز کوشش کن تا پرده هایی را که جلو چشم مردم را گرفته است ازین برد اری . براستی میگوییم ساعت نزدیک است همان ساعتی که من از خدا درخواست کردم که در آن وقت نباشم، عنقریب خواهد رسید . من خواستم که نباشم زیرا امتحانات الهی در آن ساعت بسیار عظیم است از خدا خواهم که ترا زمخت و خوف آن روز مهیب نجات بخشد زیرا ماها نمیتوانیم شدت آن روز را تحمل کنیم . . . ."

تاریخ حیات حضرت اعلیٰ

اسامی مومنین اولیه بحضرت اعلیٰ که به حروفِ حق موسومند از این قرار است:

- ۱- جناب ملا حسین بُش رویه اکملقب به "باب الباب"
  - ۲- میرزا محمد حسن برادر باب الباب
  - ۳- میرزا محمد باقر همشیره زاده اش
  - ۴- ملاعلی بسطامی
  - ۵- ملا خدابخش قوچانی ملقب بعلالعلی
  - ۶- ملا حسین بجستانی
  - ۷- سید حسین یزدی
  - ۸- میرزا محمد روضه خوان یزدی
  - ۹- مسعود هندی
  - ۱۰- ملا جلیل ارومی
  - ۱۱- ملامحمد خوئی
  - ۱۲- ملااحمد ابدال مراغه‌ای
  - ۱۳- ملا باقر تبریزی
  - ۱۴- ملا یوسف اردبیلی
  - ۱۵- میرزا هادی پسر ملاعبدالوهاب قزوینی
  - ۱۶- میرزا محمد علی قزوینی
  - ۱۷- جناب طاهره
  - ۱۸- جناب قدس
- همه اینها بجز جناب طاهره بحضور حضرت باب مُشرّف شدند.

مسافرت حضرت باب به مگه و مدینه
حضرت نقطه‌اولی بعد از انجام امور مهمه مخصوصاً خبر وصول جناب
باب الباب بطهران و ابلاغ پیام بحضور مبارک حضرت بهاءالله
عازم سفر حج گردیدند. والده و حرم مبارک را بجناب خال اعظم
سپرده و با تفاق جناب ملامحمد علی قدس و غلام باونای خود
(مبارک) روز ۲۶ شعبان ۱۲۶ هـ ق که قریب چهارماه از اظهار
امر گذشته بود از شیراز بسوی بوشهر حرکت فرمودند. در آن
سال چون عید أضحی در روز جمعه واقع می‌شد حج اکبر بود و
در نظر مسلمین زیارت خانهٔ کعبه و انجام مناسک حج اهمیت
خاصی داشته وامند بظهور موعود منتظر در بیت اللہ العظیم
میرفت. از این جهت حجاج بیش از سالهای قبل در مگه معمظمه
اجتماع نموده بودند. حضرت اعلیٰ از بوشهر با کشتی شرایعی به جده
ورود نمودند. درجه آنحضرت لباس احرام پوشید و برشترسوار
شدند و راه مگه را در پیش گرفتند جناب قدس در طی طریق
مهار شتر آنحضرت را برد و شگرفته و این راه را پیاده پیموده و
ابداً به مشقات ناشی از این سیر و سفر توجهی نداشتند اول -
ذیحجه الحرام آنحضرت و همراهان بیکه رسیدند و در آن مرکز بزرگ
روحانی ضمن انجام مناسک حج ندای الهی را به سمع حضار و نفو
مهمه رسانیدند این خبر در میان تمام حجاج منتشر گردید بطوریکه
پس از خاتمهٔ مناسک واعمال واجبه هر یک از حجاج که با وطن خود
همه اینها بجز جناب طاهره بحضور حضرت باب مُشرّف شدند.

مرا جعت نمودند غالباً طلوع سیدی جوان و نورانی با صفات و اخلاق ملکوتی ود اعیه جدید را از امور خارق العاده آن سال شمرد و برای مردم کاپیتین نمودند . قریب به نه ماه دیره سفر آنحضرت از شیواز به مگه طول کشید در اوخر بیان سال ۱۲۶۱ با همراهان، (جناب قدوس و مبارک غلام با وفا) حضرت نقطه اولی (از همان طریق با کشتی ببوشهر) مراجعت نمودند . و به جناب حاج محمد علی قدوس امر فرمودند بشیراز رفته واقعات سفر حج و مراجعت آنحضرت را جناب خال و اصحاب ابلاغ نمایند . چون حسین خان آجودان باشی والی فارس از زرود حضرت اعلی آگاه گردید دستورداد آنحضرت را در رعارت ارکید ارال حکومه تحت نظر داشته باشد و بعد به مجلس خود خواسته مورد محاخذه سخت قرارداد .

جريان این حوادث بعکس آنچه علماء تصور میکردند سبب بروز و ظهور قدرت و عظمت آنحضرت گردید و جمعی ایمان آوردند .

حسین خان آجودان باشی والی فارس د را شرکت کرد که دائر پر فت و آمد اصحاب و اجتماع مومنین و مخلصین د رحول شمع انروخته الهی، حضوت اعلی با و میر سید د چار و حشت و نگرانی شد و عاقبت چاره «اینکار را زد اروع شهر عبد الحمید خواست دری بی حوادثی عبد الحمید متنبه شد و برآنحضرت سخت نگرفت و اختیار توقف و یا مسافرت و خروج از شیراز را بخود آنحضرت واگذار نمود و چون مراتب را بوالی خبر داد او هم موافق کرد و دستور داد آنحضرت آزاد نمود مشروط برآنکه از شیراز خارج شوند لذا حضرت اعلی

مسافرت به اصفهان را اختیار نمودند .
اواخر تابستان ۱۲۶۲ هجری بود که حضرت باب از شیواز به جانب اصفهان به همراهی سید کاظم زنجانی عزیمت نمودند
چون با اصفهان نزد یک شدنده نامه ای بمنوجه رخان «معتمد الدله»
حاکم اصفهان مرقوم نمودند که برای حضرتش منزلی تهیه نماید
مشائیه سلطان المعلم میر سید محمد امام جمعه اصفهان را که
از بزرگترین پیشوایان روحانی در اصفهان بود وادر نمود که
با استقبال حضرت باب کسی را بفرستد و در منزل خویش با نهایت
احترام و اکرام از آنحضرت پذیرایی کند چون حضرت باب به منزل
سلطان العلما نزد یک شدنده مشائیه بشخصه از همیکل مبارک
استقبال کرد و با نهایت محبت و احترام ایشان را بمنزل برد . مردم
اسفهان نسبت بحضرت باب نهایت احترام را مجری میداشتند روز
جمعه که حضرت باب از حمام بمنزل تشریف میآوردند بسیاری از
مردم آب خزانه حمام را برای شفا و رفع بیماریها تا آخرین قطره
بردند و در رسر تقسیم آن با هم نزاع میکردند امام جمعه نسبت
بعینه مان خود از همان شب اول نهایت محبت را پیدا کرد خد ما
حضرت باب را خودش انجام میداد آفتابه لگن را از دست نوکری
میگرفت و خودش آب بدست حضرت اعلی میریخت بکلی خود را
فراموش کرد و بود یکشنبه از حضور مبارک در خواست کرد که سوره
وآل عصر را که از سوره قرآنیه است برای او تفسیر کنند حضرت با ب

کاغذ و قلم خواستند و با سرعت عجیبی بدون تأمل و سکون قلم مقصود مهمند از خود را برآوردند و تفسیری جلیل براان سوره مرقوم داشتند.

حضرت باب مناجاتی را که رمقد مه تفسیر مرقوم فرموده بودند در حضور حاضرین در آن شب تلاوت کردند همه مجد و بیانات مبارک و لطافت صوت حضرتش شدند از قوّت بیانش حیران مانده بی اختیار برخاستند و دامن عبای حضرت را بوسیدند ملام محمد تقی هراتی مجتبه شهیر بی مُحَابَا زیان بعد ح وثنا گشود و گفت این کلمات بی مثیل و نظیر است بدون تأیید الهی والهای خداوند هیچکس نمیتواند مثل این بزرگوار در مد تی قلیل اینهمه آیات که معادل ریع یا ثلث قرآن است در نهایت فصاحت و بلاغت بنویسد این عمل بالاترین معجزه است.

شهرت حضرت باب روز افزون بود از اطراف اصفهان مردم دسته دسته برای تشریف می آمدند و بمنزل امام جمعه هجوم میکردند هنگامه عجیبی بود شهرت حضرت باب هر روزه روبازدید بود — علمای اصفهان که آنهمه شهرت و انتشار عظمت باب را میشنیدند و بچشم خود میدیدند بآن بزرگوار حسد ورزیدند و دیدند اگر جلوگیری نکنند و بهمین منوال کار پیش بروند عاقبت خوبی برای — آنها نخواهد داشت و این گفتگوها مُنَدِّرْجاً بطهران رسید و علمای حاجی میرزا آقاسی که صدر اعظم شاه بود این وقایع را اخبار

نمودند میرزا آقاسی بهتر آن دید که بامام جمعه نامه‌ای بنویسید و او را بمحاذنه مصالح دین اسلام وادار کند و برسیل انگاری که تاکنون در این خصوص از ناحیه اومجری شده و پراسر زنش و توبیخ تعابید اینکار را کرد و در ضمن مُراسله با ونوشت مامتنظر بود یم که شما با کمال همت با اموریکه مخالف مصالح حکومت و رعیت است مخالفت نمائید و از اینگونه مطالب جلوگیری کنید حال میشنویم که سید باب را مورد احترام قرار داده اید واورا در انتظار خیلی بزرگ ساخته اید از او تعریف میکنید و تعالیم و آثارش را تقد برمینماید بساير علمای اصفهان هم از این قبیل مُراسلات نوشته و آنها را بمخالفت باب تشویق کرد مُعتمد الدّوله چون باین وقایع و قوف یافت بامام جمعه پیغامداد که بهمراهی حضرت باب بمنزل او بیرون معتمد بامام جمعه گفت من از دشمنان باب میترسم که اذیتی باو برسانند محمد شاه امر کرده که سید باب را بطهران بفرستم منه مجبور مطابق امر شاه عمل کنم بهتر آنست که تا وقتی وسائل سفر او فراهم میشود در منزل من باشد امام جمعه هم با نظریه معتمد الدّوله موافقت نمود حضرت باب را در منزل معتمد گذاشت و خود ش تنها بمنزل برگشت مدت توقف حضرت باب در منزل امام جمعه چهل روز بود باری شهرت باب روز افزون بود علاما چون چنین دیدند بقتل حضرت باب فتوی نوشته اند و جمیع علمای اصفهان بجز حاجی سید آسد الله و حاج محمد جعفر آباده ای آن فتوی

را امضا نمودند پس از آن ورقهٔ فتوی رانزد امام جمعهٔ فرستادند
امام جمعهٔ فتوای قتل نداد خبر صدور این فتوی از ناحیهٔ علماء
که سمنوچهرخان رسید بسیار برآشت و در فکر چاره انتاد پانصد
نفر سوار را مأمور کرد که با حضرت باب در هنگام غروب آفتاب
از اصفهان خارج شوند و بطهران عزیمت نمایند ضمناً پرئیس سواران
دستور داد که پس از طی هر فرسنگی صد نفر از سواران را
با اصفهان برگرداند و پرئیس صد نفر آخری که مورد اعتماد او بود
در نهانی سفارش کرد که از صد نفر خودش بعد از طی هر مرحله‌ای
بیست نفر را برگرداند و از بیست نفر آخری ده نفر را که مورد اعتماد
او هستند نگاهد ارد و با آن ده نفری که مورد اعتماد ش هستند از
راه غیر معمولی بطوریکه کسی نفهمد حضرت باب را با اصفهان
برگرداند و طوری بیانند که قبل از طلوع صبح وارد شهر شوند
دستوری را که معتقد الدله داده بود بخوبی انجام یافت معتقد
الدله حضرت باب را بعمارت خورشید در اطاق مخصوصی جای
داد و خود شخصه با نجام خدمات حضرت باب اقدام نمی‌نمود
معتقد الدله پیوسته بحضور مبارک مشترّف میشد و هر دم برايمان
و یقینش افزوده میگشت یکروز بحضور مبارک عرض کرد بی‌اندازه —
محزون و آند و هنام که پس از وفات گرگین خان که شخصی خون
خوار و بی حقیقت است بوجود شما در این منزل بی خواهد بود
و باذیت و آزار شما اقدام خواهد کرد از این جهت خیلی متأثراً

حضرت باب فرمود بیم مکن من امور خود را بخدا او گذاشتند و
بعضی او راضی هستم خداوند بنی قدرتی عنایت فرموده که اگر
بخواهم جمیع این سنگهای را بجواهر تبدیل مینمایم که در دنیا مثل
آن پیدا نشود و اگر اراده کنم دشمنان خونخوار خود را چنان
نسبت بخود شیفته و فریفته می‌سازم که در راه محبّت من بانهاست
اخلاص واستقامت قیام کنند من اینک باراده خودم باین بليات و
مصابیب دچار شده‌ام تا قضای الهی مُحرّی شود.

باری معتقد الدله پیوسته با اخلاص واردت خویش می‌افزوذ تا
آنکه شبی مختصر تبی با وعاض شد واز این جهان بانهاست اطمیناً
جهان دیگر پرواز کرد. پس از وفات معتقد، گرگین خان —
بوسیله یکی از نفوسيکه از جریان توقف حضرت باب در عمارت خورشید
مطلع بود پاین مسأله اطلاع یافت واز مضمون وصیت نامه معتقد و
سایر امور باخبر شد. بلاغ اصله شخصی رابطهران فرستاد و
نامه‌ای به محمد شاه نوشته باود اد که بشاه برساند محمد شاه فرمانی
بگرگین نوشته و به اوامر کرد که با چند تن سوار بریاست محمد بیک
چاپارچی که از فرقهٔ علی‌اللهی بود پنهانی از دیگران سید باب
را بطهران بفرستند و این مطلب را بهیچکس نگوید و سفارش کند
که مأموران نهایت احترام را نسبت بحضرت باب مراعات نمایند نیمه
شب حضرت باب با مأمورین دولت بر حسب امر شاه از اصفهان
به جانب طهران عزیمت فرمودند.

بقيه اختراعاتي که دنيارا بهم نزد يك نمود
نوشته : هوشنگ محمودی

بهر حال وضع زندگي مورس از نظر مالي بسيار خراب بود و
نمیتوانست طرح اختراعش را عملی کند ولی بهر زحمت بود از گوش
وکنار مقداری سیم و آهن وغیره بدست آورد و پس از سالها مرا رت
وزحمت و کارشيانه روزی موفق شد تابصورتی کاملاً ابتدائي اخترا
را بنظر نمایند گان گنگره امریکا بر ساند و آنها را دچار حیثت
نماید وقتی آنها را تحت تاثیر قرار داد بآنها گفت: برای تکمیل
این اختراع که روزی در تمام جهان از آن استفاده خواهد کرد
عالی انسانی نمیتواند در آینده يك ساعت بدون آن زندگی کند
سي هزار دلار احتیاج دارد.

یکی از نمایندگان — آقای مورس خیال نمیکنید این مبلغ
سرسام آور را بصورت شوخی اظهار داشته ايد؟

مورس — من هرگز حرفي باين جدیت نزد هم.
سرانجام گنگره امریکا تصویب کرد که سی هزار دلار در اختیار
آقای مورس بگذارد تا اختراعش را تکمیل کند او هم پس از مدتی
موفق شد . حالا روز موعود فرارسیده یعنی باید اختراعش را در چلو
دید گان هزاران نفر از مردم امریکا نمایش دهد . آنروز روز ۴ ماه می ۱۸۴۴ بود اگر اختلاف ساعت بین ایوان و امریکا محاسبه
شود این روز مطابق همانروزی میشود که حضرت رب اعلی اظهار

امرفرموده اند و مژده ظهوری داده اند که مُؤسّس وحدت عالم
انسانی است (یعنی مژده ظهور جمال اقدس ابهی را) . داستان
عجبی انتخاب جمله ای که قرار بود مورس بد وستش در آن سرسیم
تلگراف کند اینطور آمد است:

د رآنروز آخرین سیم تلگراف متصل شد و مورس در شهر واشنگتن
مقابل دستگاه تلگراف خود نشست و خودش را آماده آزمایش
بزرگ در زندگی خود و در سرتنشت عالم انسانی نمود . در آن سر
سیم که در شهر بالتمور در ۵۷ کیلومتری شهر واشنگتن واقع است
د وستش آقای "آلفرد وایل" نشسته بود . در کنار هریک از آنها عده
زیادی جمع شده بودند تا بر صحبت جريان نتیجه اختراع نظارت
کنند . قرار بود يك جمله مخابره شود آماً چه جمله ای ؟ اگر مورس
آنچه را که میخواست تلگراف نمینمود مردم باور نمیکردند که اخترا
درست است زیرا امكان داشت مردم تصور کنند که بین مورس و دش
آقای "ولیل" تبادل شده است .

پس حاضرین برای انتخاب اولین جمله ایکه قرار بود در عالم
بعنوان آزمایش دستگاه تلگراف مخابره شود پیشنهاد اتی دادند
که هیچیک تصویب نشد . تا پس از مدتها بحث و پیشنهاد جمله
ونمره ، پیروزی گفت کتاب مقدس را بیاورید و آنرا باز کنید و اولین
جمله بالای صفحه را برای مخابره انتخاب کنید اینکار هم از نظر
مطمئن بود نتیجه اختراع آقای مورس خوب بود رهم چون اولین

کس از هر ملت و نژادی کار ارزش‌های انجام میدهد عضو این سپاه افتخار شود. این مؤسسه هنوز هم در فرانسه وجود دارد و نیز مُجسمهٔ مورس را ساختند و در پارک مرکزی شهر نیویورک بریا کردند د رکشورهای اروپا چهارصد هزار فرانک جمع آوری و تقدیم شدند زیرا مورس توانسته بود برای ارتباط معنوی مردم جهان و سیله‌ای بوجود آورد که قبیل از آن بفکر آحدی نرسیده بود بهره‌حال تلگراف اختراع شد و اولین اثرش فکر احمد اش تلگراف بین دوقاره اروپا و امریکا بود که بر اثر آزمایشات بعدی مورس بوجود آمد زیرا مورس بوسیله سیمه‌ای که از زیرآب گذراند توانست نتیجه بگیرد که میتوان بین دو جزیره از زیرآبهای دریا سیم کشی کرد و ارتباط تلگرانی ایجاد نمود نتیجه این آزمایشات حساسه ایجاد ارتباط تلگرافی بین دوقاره قدیم یعنی اروپا و قاره جدید یعنی امریکا را بوجود آورد که شنیدنی و عبرت انگیز است و نشان میدهد چگونه یک دیگری الهی دست اند رکارایجاد وسائل تحقیق وحدت عالم انسانی بوده و هست این داستان اینطور شروع میشود:

مورس مخترع موفق و خوشبخت که توانست بانیوغ خود چنین وسیله‌ای برای اتحاد بین ملل بوجود آورد و نتیجهٔ آزمایشات زیرآبی اونیز با پیروزی قرین شد و این فکر را در مردمی بنام "میروس" و - فیلد "بوجود آورد که چرا بین دوقارهٔ اروپا و امریکا این ارتباط حاصل نشود لذا طئی نامه‌ای بمورس نوشت. آیا تحقیق

جمله‌ایکه بوسیله تلگراف مخابره میشد از کتاب مقدس بود، شگون داشت.

همه مردم این پیشنهاد را که جنبه روحانی همداشت پذیرفتند و کتاب مقدس را آوردند و از او خواستند که خودش آنرا باز کند پیروز ن کتاب مقدس را بدست گرفت و در حالت توجه آنرا باز کرد و این جمله آمد "ببینید خدا برای ما چه آورده است" این جمله عجیب درست در همان روزیکه مظہر الهی در آنسوی دنیا امرش را بر عالمیا اظهار داشت چطور میتواند تصادفی باشد؟

مدتی طول کشید تا مردم صحت این اختراع را قبول کردند - چون در آن زمان وسیله سریعی که بلا فاصله بتوان اطمینان حاصل کرد که آیا این جمله با آن سوی سیم تلگراف رسیده است نبود و اثبات صحت نتیجهٔ اختراع، زمانی نسبتاً طولانی گرفت پس از آن ارزش تلگراف برسیت شناخته شد و مورس مورد تجلیل مردم امریکا و اروپا قرار گرفت و سلاطین عالم هر یک پنهانی مورس را تشویق کردند - هشلا ملکه اسپانیا "ایزاپلا" نشان عالیقدری که در اسپانیا بود با و اهداء کرد پادشاه پروس یک آنفیه دان مرصع با و بخشید ناپلئون سوم امپراطور فرانسه مورس را وارد جرگهٔ "لژیون دونور" کرد این مؤسسه یعنی "لژیون دونور" یا سپاه افتخار را ناپلئون بنیا پارت با اقتباس از کار رومیهای عهد باستان بوجود آورده بود تا هر

این آرزو که بین اروپا و امریکا سیم‌کشی تلگراف شود عملی است یا نه؟ در تاریخ ایجاد این ارتباط بی‌نظیر، چیزی درباره جواب مورس نوشته نشده است ولی داستان اینطور ادامه پیدا میکند که با وجود مخالفت‌های شدید دوستان و همکاران آقای "میروس" فیلد او موفق میشود پس از رفع صد هاشمکل طبیعی و مبارزه با هزاران مانع، سیمی بدرازی مسافت بین اروپا و امریکا از زیرآبهای اقیانوس اطلس بکشد و با سرسرختی تمام و پایمدادی شکفت انگیزی اینکار را بانجام برساند این اتفاق در زمان حیات مورس عملی شد و خدا میداند که چه احساس شادی و وجودی در این مختصر عظیم الشأن بوجود آورده است.

این ارتباط سرانجام روز هفدهم ماه اگوست ۱۸۵۸ چهارده سال پس از بعثت حضرت رب اعلیٰ و در حالیکه جمال ابهی در بغداد گرفتار دو سلطان مستبد عالم اسلامی و دسائی علماء سو، و برخی از مددعیان پسر میبردند و زمینه روحی بایهها را برای قبول ظهور بدیع خویش آماده میفرمودند حاصل شد و این است متن شکفت انگیزاولین تلگراف بین اروپا بعنوان "قاره قدیم" و امریکا بعنوان "قاره جدید" :

"امریکا و اروپا بوسیله تلگراف متّحد شدند خداوند راسپاس گذاریم و امیدواریم صلح در کره خاک جاوید گرد و برای همه آینه بشر درود میفرستیم"

گرچه برای چندین بار این سیم زیردریایی قطع شد ولی سرانجام پس از گذشت سه سال از اعلان امر عمومی جمال مبارک بسلطنه عالم (در سال ۱۸۶۳)، در سنه ۱۸۶۶ کابل زیردریایی "مجدداً" بر اثر استقامت بی‌نظیر این مرد یعنی آقای "فیلد" بین اروپا و امریکا برقرار گردید و ازان موقع تاکنون قطع نگردیده است امروز تقریباً هیچ شهری در عالم نیست که از تلگراف تکمیل شده یعنی تلگراف بی‌سیم استفاده نکند و این وسیله چون شبکه بهم پیوسته سراسر کره زمین را فراگرفته است.

گرچه این وسیله ارتباط بوجود آمد و در اولین تلگراف آرزوی صلح برای عالم انسانی گردید، ولی این حقیقت مسلم شده است که این وسائل ارتباطی، خود به تنهاei قادر بایجاد صلح نیستند زیرا وسیله‌اند و فقط امراضی است که میتوانند با استفاده از این وسائل روح جدید در عالم امکان بدند و خلق جدید بوجود آورد وسائل وسیله‌اند چون مجاری، اما روح الهی خالق است و چون آبروان گوارا باید در این مجاری، جاری و ساری شود تا عالم، عالم دیگر گردد و بسيطر زمین نمونه بهشت برین شود. و این داستان ادامه دارد.

* * *

شرح حال حروف حی - جناب ملاعلی بسطامی

جناب ملاعلی اهل قریه نصرآباد ازید هات پشت بسطام که امروزه اسم آن قریه را العظم آباد گویند و چون نصرآباد تابع بسطام بوده لهذا ایشا نراملاعلی بسطامی می گفتند (بسطام برسر راه خراسان قرار دارد) ایشان تحصیلات ابتدائی را در نصرآباد نموده بعلت علاقه زیاد پدر و مادریه‌وی در ابتدای جوانی ازدواج نمود و صاحب عائله گردید ولی بواسطه شوق بتحصیل به شهر رفته و سپس کم کم پیرو شیخ احمد احسائی و سید کاظم گشت و بعد عائله‌را در وطن گذاشت بکریلا و به مُحضر سید شتافت پس از وفات سید چون ملاحسن در مسجد "کوفه" باعتکاف پرداخته قبل از یايان دوران اعتکاف همراه با ۱۲ نفر بدنبال ملاحسن بشیراز شتافت و کم کم بقرائن و احساسات روحی و قلبی موعود را یافت و بعد بواسطه جناب باب الباب مشرف و بصرف مشاهده وزیارت لقای مبارک - حضرتش من دُون بَیْنِه و دلیل موئمن گردید و دومن حرف حی محسوب گشت بعد از تکمیل حروف حی و قبل از اینکه حضرت باب عازم مکه شوند ایشان را بعرايق عرب اعزام فرمودند که بکمک طاهره بتبلیغ علماء از جمله "محمد حسن نجفی" صاحب کتاب "جوهر الکلام" اقدام کنند . پس ابتدا ملاعلی بپوشهر واز آنجا بکریلا و نجف شتافت و جمع کثیری را هدایت نمود علمای نجف و کریلا بمخاصله پرداخته شکایت به حکومت کریلا که تحت نظر دولت عثمانی بود نمودند لذا مدت ع

خانمی در رکشتنی از حضور مبارک پرسید .

حال مبارک در سفر ریا چگونه است فرمودند "کاریکه خداد رجلو انسان می‌گذارد لا بد طاقت هم میدهد مانباشد همیشه با سایش تن ناظر باشیم بلکه باید طلب مقصد و مقصد عالی نمائیم ولسو مُناهی راحت تن باشد ."

عرض کرد من از زحمت و موت می‌ترسم فرمودند : "پس کاری بکن که هرگز نمیری بلکه روز بروز زندگانی ترشی حیات ابدیه جوئی نفوسيکه داخل ملکوت الهی می‌شوند بفرموده حضرت مسیح نمی‌میرند پس تود داخل ملکوت الهی شوتا ز مردن نترسی انسان باید حیاتی خواهد که انتهائی نداشته باشد این حیات جسمانی چند روزی است این خواب و خور مُنتہی می‌شود اهمیتی ندارد حیاتی باید جُست که فنا نداشته باشد و روزی که شب ندارد و سوری که او را غم ازیزی در پیاید همت را بلند کن باین حیات و راحت جسمانی قناعت منما ."

ماه حبس گردید و پرخی از طالبین در محبس با اوصلات نموده
ایمان آوردند این مسأله سبب شد که بعضی از علماء و مردم
پمُحاصمت برخاسته تقاضای نفی و بااعدام نمودند والی عراق
ناچار جریان را بد ریار عثمانی گزارش نموده دستور رسید که
ایشان را تحت الحفظ پاسلامبول بفرستند لذا از طریق "موصل"
ایشانرا بسمت "اسلامبول" برداشت و در محلی کردستان شهید نمودند
جناب ملاعلی بسطامی اولین کسی است که در راه امر شهید
گردید.

حضرت بهاءالله در کتاب بدیع میفرمایند : "... ملاحظه دار
اول من آمن کن و همچنین ثانی من آمن که هیچ نفسی را در بیان
از این دو نفسم بسا بر حروفات حق و صفت نفرموده اند چنانچه در
زيارت شان یا فرج الله و یا کینونه الله و یا ذات الله و امثال این کلمات
ذکر نفرموده اند ."

حواله

ای بنده حقیقی جمال ابتهی دست نیاز به
ملکوت بی نیاز بلند نما و طلب حاجات کن و بگو :
ای پرورد گار تکر و ستایش ترا و این سرگشته و
سرگردان را در ظل حمایت و عنایت منزل و مأوى
بخش و در آستان مقدس سرسوسامان ده انگ آشت
العزيز الکریم .

”د رس عربی“

د رس ششم :

ضمیمه برنامه شماره ۶
۱- تمرین قرایت روی د و م ناجاتِ زینا و ملادنا و زینا و فقنا چون
گذشته با استفاده از نوار و متن صورت میگیرد .

۲- قسمت سوم لوح احمد و لغات مربوطه آنرا به دفتر منتقل و
ترجمه کنید .

”نازتمام لغات لوح احمد امتحان کتبی بعمل میآید .

توجه : در پایان این مرحله از معنی لغات همچنین ترجمه
قسمتهای کوتاهی از لوح امتحان خواهد شد .

معانی لغات قسمت سوم لوح احمد

حالت بینهم	: بین آنها قرار گرفت و ممانعت کرد و حائل شد
ظنون	: مفرد : ظن ، بمعنی گمان ، خلاف یقین
تعنت	: منع میکند ، باز میدارد
آنچن	: اطمینان داشته باش
ذات	: نفس وعین و جوهر و حقیقت چیزی
أغراض	: روی برگرداند ، دوری کرد
جمال	: زیبائی ، خوبی ، حسن صورت
قد	: همانا
استکبر	: خود را بزرگ پنداشت ، تکبر کرد
ازل	: همیشگی ، زمانیکه ابتدا ندارد
آبد	: همیشه ، جاوید ، دائم ، زمانیکه نهایت ندارد
احفظ	: از بركن ، از حفظ کن
اقرأ	: بخوان
صابرین	: مفرد : صابر ، بمعنی صبور کننده ، شکیبا
قدر	: مقدار کرد
قارء	: قرایت کننده ، خواننده
أجر	: پاداش
مائة	: صد
شهید	: کشته شده در راه خدا

عِبَادَةٌ : پرستیدنِ خدا، بندگی
ثَقْلَيْنِ : جن و لانس
مَنْتَهَا : انعم و نیکوئی کرد یم ما — مُنتَهَى گذارد یم
لَدْنَاهُ : جانب رما
لِتَكُونُ : تا اینکه باشی
شَاكِرِينَ : مفرد : شاکر، معنی شکر کننده
وَاللهُ : قسم به خداوند
كَانَ : بود — باشد
شِدَّهَ : تنگی و سختی زندگی، سختی
يَقْرَأُ : میخواند — بخواند
صَدْقَهَ : راستی و درستی
مُبَيْنَ : واضح، آشکار
يُرْفَعُ : برمیدارد، میگیرد، برطرف میکند
يَكْشِفُ : زائل میکند، دفع میکند
ضُرَّ : تنگی و سختی و بد حالی
يُنْتَجُ : برطرف میکند
كُرْبَهَ : اندوه، مصیبت، مشقت (جمع : کروب)
رَحْمَهُ : بخشاینده و مهریان، نام خداوند
رَحِيمَ : رحم کننده، بخشاینده، نام خداوند
حَمْدَهُ : ستایش، سپاس، شناگویی

عَالَمِينَ	: مفرد : عالم، معنی جهان، دنیا، گیتی
ذِكْر	: بیاد آور
مَنْ	: کسانیکه، کسیکه
سَكْنَه	: قرار گرفت
مَدْبُنَه	: شهر (جمع : مُدْنَ، مَدَائِنَ)
جَمِيل	: خوب، نیکو، زیبا
آمَنْتُوا	: ایمان آوردند
يَبْعَثُ	: برزمی انگیزد
يَوْمُ	: روز (جمع : أَيَامَ)
قيمة	: روز رستاخیز
كَانُوا	: بودند
سَاهِجَه	: مفرد : شهجه، معنی راه، طریق مستقیم، طریقه
سَالِكِينَ	: مفرد : سالیک بمعنی پیرو، رونده

لغات و اصطلاحات شماره ۶

اضِحْلال : نابودی، نیست شدن، تباہ شدن
أشِقِیا : ظا لمان — گمراهان — اشخاص بد بخت — مُتَخَلِّفِینَ از
عدالت (مفرد : شَقِّيْ)

اعْتِسَاف : زورگوئی — ظلم و ستم کردن

استِیلا : چیره شدن — پیروزی یافتن — دست یافتن بر چیزی —
چیرگی

اعتكاف : گوشہ گیری ، غُلت ، درجایی مثل مسجد برای عبادت مقیم شدن

اقبال : روی آوردن (موئمن شدن — قبول کردن دعوت حق)

اعلان : آشکار کردن ، علَنی کردن ، ظا هر ساختن و نیز معنی آگهی استغاثة : طلب کمک کردن ، یاری خواستن

اینا : از عهد برآمدن (حقیقی را) ، بوعده و ناکردن ، حفظ وعد نمودن انجام دادن و اتمام کردن

اکمال : کامل کردن — تمام کردن

الطفاف : لطفها ، دوستیها ، احسانها و خوبیها (فرد : لطف)

استخلاص : خلاص کردن ، رهانیدن ، رهائی جستن

استناد : اعتماد کردن و تکیه زدن ، سند قراردادن ، به چیزی تکیه کردن

اجملا : با اختصار مطلبی را گفتن ، اختصاراً ، ابهام

استکبار : خود را بزرگ پنداشتن ، تکبر نمودن ، از قبول حق و حقیقت خودداری کردن و روی برگرداندن ، کبر و غرور ، بزرگی و کبریا

اکابر : (فرد : اکابر ، موئنت : کُبری : بزرگتر ، مهم تر ، مسن تر ، بزرگ)

اوطن : وطنها

اُرگ یا **ارگ** : عمارت حکومتی ، قصر یا قلعه کوچک که در میان قلعه بزرگ ساخته شده و محل سکونت پادشاه یا حاکم باشد .

اکرام : گرامی داشتن ، احترام کردن و بزرگ داشتن ، بخشش کردن

بزرگداشت — احسان

آنفیدان : (آنفیه : گردی عطسه آور که بعضی مردم آنرا گاهگاه دارند و بینی خود داخل میکنند) غشا بینی را تحریک می کند و عطسه می آورد واشک را زیاد می کند اعظم : بزرگتر (ین) — عظیم تر (ین) — فخیم تر (ین) — بسیار بزرگ و عظیم و شریف

آیناء : (مفرد : این : پسر ، فرزند مذکور)

اول من آمن : اولین کسی که ایمان آورد ، مقصود جناب ملا حسین اولین حرف حسی میباشد .

رانک آنت العزیز الکریم : بد رستیکه تو (ای خدا) عزیز و بخشندۀ ای رانقطع : گستن از خلق و توجه بخداد در جمیع احوال ، قطع علاقه کردن از ماسوی الله ، در امر مبارک منظور از انقطاع ، فقر و ترک

د نیابوده بلکه آنست که هیچ شیئی یا امری از امور انسان را از

حق باز ندارد و انسان اسیر تعلقات نانیه و نیویه نگردد که

از حق بازماند ، گستن ، بریدن

اقصی : در وتر (ین) — خیلی در

بَشِير : کسی که خبر خوش بیاورد ، مژده دهنده

بَشَائِر : مژده ها ، اخبار خوش (مفرد : بشارت)

بسیط زمین : روی زمین

بادیه : بیابان

بی مُحاپا : بدون ترس ، بی اندیشه ، بی ملاحظه

بَلِّیات : مُصیبات ، رنجها ، پیش آمدهای بد (مفرد : بَلِّیه)

بَرْین : بالاتر ، برتر

پلاس : گلیم ، فرشی که از شم به رنگهای مختلف میباشد و پر زندارد ، معنی جامعه پشمی خشن و ضخیم که صوفیان و درویشان می پوشند .

تَبَشیر : بشارت دادن ، مژده دادن

تَام : تمام ، کامل

تَعْمِیم : عمومی ساختن ، منتشر کردن

تَخْوِیف : ترسانیدن

تَأْمِیب : کسی را ادب کردن ، تنبیه کردن ، آگاه گردانیدن

تَلْوِیح : معنایی را با شاره فهماندن ، اشا ره کردن

تَصْدِیق : راست و درست دانستن : باور کردن ، براستی و درستی

امری گواهی دادن

تَفْصِیل : بیان کردن ، شرح و بسط دادن ، جد اکردن ، فصل

بنده نمودن

تَشَبِّث : متول شدن ، چنگ زدن ، دست آویز قرار دادن ، گرفتن

تلایمده : شاگردان (مفرد : تلمیذ)

تبانی : با هم ساختن ، با هم سازش کردن و همدست شدن برای

اقدام به امری

تَصْوِیب : رأی و نظریهای را صحیح دانستن ، قول یا نعلی را صواب دانستن ، فرستادن ، بهدف و مقصد رسانیدن ، تیر را بهدف زدن

تَجْلِیل : بزرگ کردن ، احترام کردن ، بزرگ داشتن
تَوْقیعات : مفرد : تَوْقیع : امضا ، کردن نامه یا فرمان ، نوشتن نام کاتب در ذیل نوشته نامه ، در فارسی تَوْقیع به خود فرمان و یا دستخط و یا نوشته و کتاب امضا شده نیز گویند ، در امر مبارک به برخی از آثار حضرت نقطه اولی و حضرت ولی امر الله تَوْقیع اطلاق میگردد .

ثَانِی مَنْ آمَن : دومن کسی که ایمان آورد ، مقصود جناب ملاعلی بسطامی دومن حرف حق میباشد .

جَیْش عَرَمَمْ : لشگر انبوه و بنیان کن
جل جلاله : جلیل باد بزرگواری و شکوه ایشان
حَمِیَّت : نخوت و غیرت ، مردانگی ، بُکْر ، بزرگی ، عَزْت ، تعصّب
حَىٰ : زنده ، محله مسکونی قوم ، جماعتی از قوم ، به ۱۸ نفر مومنین اولیه حضرت اعلی ، حروف حق اطلاق میگردد .

حُجَّاج : کسانی که به زیارت خانه کعبه رفتند (مفرد : حاج)
حَمَاسَه : داستان دلاوری و قهرمانی ، شُجاع بودن ، دلاوری و شهامت ، شدت ، جنگ

دِرْیاق : پاد زهر ، داروی ضد زهر

دُهْن : روغن ، چربی (مَجَازاً) روغن چراغ
دَسَائِس : مکرها ، نریبها (مفرد : دَسِيسه)

دَاعِيه : کسیکه مردم را بد یانشی جدید یا مسلکی تازه بخواند ، ندا
کنندہ ، (جمع : دُعَة) — علت ، موجب ، درفارسی معنای
علت و انگیزه ، حتی ایّعا و خواهش و اراده مصطلح است.

ذَئَاب : گرگها (مفرد : ذَئْب)

ذَات : نفس و عین و جوهر و حقیقت هر موجود ، (موئنت ذُو : صاحبه
دارنده)

رسالات : (مفرد : رسَالَة ، رسَالَة : نامه ، نوشته ، کتاب ، پیغام)

رعیت : عامه مردم ، قوم ، ملت و هرگروه وعده ای که تحت حکومت واحدی
باشد (جمع : رُعَايَا)

رَذَائِل : (مفرد : رَذَيْلَة) فرمایگی و پستی ، صفت پست و ناپسند

سَمَاوِيه : موئث سماوی : آسمانی

سائمه : متداول و جاری بین مردم ، سیرکنندہ

سِباع : دارندگان ، جانوران درنده (مفرد : سَبْع)

سَارِي : جاری ، سریان کننده

سَماء : آسمان

سُوره : سوره ها

شارع عام : معرض عمومی ، راه و گوچه ای که همه مردم از آن عبور کنند
(شارع : راه بزرگ)

شَفَق : سُرخی افق بعد از غروب یا در غروب خورشید ، سُرخی آخرین
أشفَقَه آفتاب ، ناحیه ، خوف و بیم ، شَفَقَت و عطوفت ، به اولین
اشعه طلوع درفارسی نیز اطلاق کرد هاند

شَهَوَاتِ نَفْسَانِي : خواهش های نفسانی و میل بلذای ذذ (مفرد :
شَهَوَة)

شِراعِي : باد بانی

شُكُون : فال نیک ، میمنت و خجستگی

ضلالت : گمراهی ، از راه دین و حق خارج شدن ، گم کردن راه ، باطل
شدن ، نراموش کردن ، ضلال

عنقریب : بزودی : بهمین نزد یکی ، بهمین زودی زود باشد که .
علائم : علامات ، نشانه ها ، چیزهایی که برای راهنمایی در جایی
نصب کنند .

عُلُويَه يا عُلُويَه : منسوب به علوی ، از عالم بالا ، هر چیز منسوب به بالا

عَظِيمَ الشَّأن : مقام و قد ر بزرگ

عُرْبَان : عرب

فتوى : نظر حاکم شرع در مسائل فقهی ، حکم و رأی فقیه و حاکم شرع
(جمع : فتاوی - فتاوی)

فَلاح : رستگار شدن

فرَح : خوشحال شدن ، شاد و سرورگشتن

قریب : نزد یک ، همدم ، یار ، مصاحب ، شوهر (جمع : قُرَنَاء)

قرائین : در کلام معنای علائم و اشارات و دلائلی است که مقصود و مرادی را برساند .
قیطیان : (مفرد : قیطی : به‌حالی مصری گفته) ، مخالفین حضرت موسی و پیروان فرعون
قبائل : قبیله‌ها ، (مفرد : قبیله : اولاد یک پدر ، گروهی از مردم با روابط قوم و خویش و نظام واحد اجتماعی و سیاسی و اقتصادی با اطاعت از یک رئیس
کینونة : مجازاً معنی هستی ، حقیقت ، باطن و سرشت میباشد ، حادث شدن و آفرینش

کوثر : نام چشیده یا نهریست در پیشست ، در مقامی کنایه از آیات الهیه است که سبب حیات ابدی میگردد ، نام سوره ۸۰ قرآن که فقط سه آیه دارد و کوچکترین سوره است
لام : دُرخشان ، نورانی لباسِ احرام : دو تکه جامه ناد وخته که در را یام حجت یکی را بکسر می‌بندند و یگری را بد و ش می‌اند ازند .
معرض : اعراض کننده ، آنکه از کسی روی برگرداند
مُقْتَعَة : بی نیاز کننده ، قانع کننده ، (موئنث مُقْتَعَنْ)
مشعشع : تابان ، دُرخشان
مخاصمه : دشمنی کردن ، پیکار کردن با یکدیگر (جمع : مُخَاصِمَات)
منازعه : با یکدیگر دشمنی و سنتیزه کردن (جمع : مُنَازِعَات)

مُسْتَمِد : کسیکه طلب یاری و مساعدت نماید
مُتعالیه : بلند مقام ، بلند ورنجیع
مراقی : نرد بانها ، پلکانها (مفرد : مُرقی)
مَهْزُوم : شکست خورده
مَسْكَنَت : بینوایی ، فقر ، ضعف ، ذلت ، حقارت
مُسَقَّی : نامیده شده ، معلوم ، مُعَيّن
مَصْلُوب : بهدار آویخته شده
مُعَذَّب : رنج و زحمت کشیده
مُسْتَعِدَه : آماده شونده ، آماده و مهیا ، در فارسی معنای بالاستعداد و با قابلیت مصطلح است .
مَنَاسِك حَجَّ : اعمال و عبادات حجّ
مُتَنَبَّه : بیدارشدن ، آگاه و هوشیار ، باخبر
مَصَائِب : (مفرد : مُصَبِّت : بلا)
مَرَأَت : تلخی ، کنایه از سختی و تلخی در امور و روزگار نیز میباشد .
مَأْيُوس : نامید ، دچار یأس
مُنْكِر : انکار کننده ، حاشا کننده ، عیب کننده
مُتَوَقَّف : مکث کننده ، برآمده تأمُل کننده ، کسی یا چیزی که در یک حال بماند
مُسْتَمِر : ادامه یابنده بطور ثابت ، ثابت و برقرار شونده ، (ثبت و مداوم پیوسته و برقرار)

ناِصَر: کم کننده، نصرتکننده، پار و پاور (جمع: آنصار، ناصروُن
نصر، نصار)

وَهْن: ذلت، خواری، ضعف و سستی
وَحْش: حیوان غیراھلی، حیوان وحشی (جمع: وُحْش) ، متروک و
خلوت (مکان)

وُقُوف: واقفشدن و فهمیدن، شک کردن در مسائلهای، ایستادن،
اقامت کردن، توقف نمودن

وَجْد: شادی، فرح، محبت، حزن، قدرت، توانگری، بسیار دوست
داشتن
هَاوِيَه: جَهَنَّم، دوزخ
يا: اي، حرف ندا

اعلام شماره ۶

بَوْشَعْ بْنُ نُون: هادی شهر و ممتاز عبرانیان و خلیفه موسی بود .
اول اسمش هوشع بود یعنی "اونجات مید هد" دوست و خادم
مخصوص موسی بود و او را رکوه سینا همراهی کرد و در پرستش
گو dalleه زرین خود را آلوه نساخت و چون در خدمتگزاری امین بود
بدان جهت وضع و اسلوب حکمرانی را بیاموخت و خد اوندوی را برای
خلافت و جانشینی موسی برگزید . کتاب وی حاوی تمامی وقایع
خروج اسرائیلیان از مصر است . (قاموس کتاب مقدس)

مَصَدَر: محل صدور، سرچشمه، جای بازگشتن، منتهی شدن، باز
گشتن

مَعْدُوم: غیر موجود، نیست و نابود، مفقود
مَحْنَت: رنج، گرفتاری

مَهْبِب: ترس آور، سهنه اک، کسی یا چیزی که از آن بترسند
مَعَظَمَه: بزرگ و مُفَخَّم، بزرگ شمرده شده، بزرگ داشته شده
مُوَاحَدَه: بازخواست کردن، غتاب نمودن، مجازات کردن
مَرْقُوم: مسطور، نوشته شده با خط واضح

مَدْح: ستودن، تمجید کردن، حمد و شناگتن، شعری که در مدح سرو
شده باشد .

مَتَدِّرْجا": بتدریج چلو روند هیا بالا رونده، درجه درجه بالا رونده —

د رجه درجه

مَرْصَع: به جواهر زینت یافته، جواهرشان

مَسْتَبَد: خود سر، خود رأی

مَنَافِي: مخالف، نیست کننده، طرد کننده، نفی کننده

مَحْبَس: زندان (جمع: مَحَابِس)

مَحَال: محلها، جاهای فرود آمدن، (فرد: محل)

مَصْرَت: پاری کردن، پاری، پیروزی

نَجَاح: پیروزی، رستگاری

نَابِيَه مَنَاب: جانشین

نایلیون سوم : (۱۸۷۳—۱۸۰۸) پادشاه فرانسه که در سال ۱۸۵۲ خود را امپراطور نامید . لوح اول الهی خطاب بنامبرده دراد رئیس از قلم اعلیٰ نازل و بوسیله سفیر فرانسه برای وی ارسال گردید . لوح دوم در قشلاق عسکریه توسط قنسوں فرانسه ارسال شد . طولی نکشید که پیشگوئی حضرت بهاء اللہ درباره^۱ وی بوقوع پیوست و در ۱۸۷۰ دوره امپراطوري وی خاتمه یافت و مخدول و محبوس گردید .

صاحب جواهر الکلام : منظور شیخ محمد حسن نجفی مرجع تقلید شیعیان در آن زمان است
واشنگتن : پایتخت ایالات متحده آمریکا در ساحل شرقی آن کشور و چهل و دو میلیون ایالت آمریکا در شمال غربی آن اقلیم بنام واشنگتن نامگذاری شده است .

بنوامیه یا بنی امیه یا امویان : دودمان خلافت ۲۹ ساله است که از سال ۱۴ هجری چهارده خلیفه (ازماعا ویهتا مروان) در عالم اسلام حکومت کردند و بعد که مروان با مرأبومسلم خراسانی کشته شد شعبه کوچکی از این امویان تاسه قرن بعد یعنی تا ۴۲۲ در اسپانیا حکومت کردند .

سُدُوم : شهر قدیمی فلسطین در ساحل بحرالمیت که با شهر گومورا در سال ۱۹۰۰ م براثر زلزله هولناکی به تدریج از فرو رفتند به قول تورات این واقعه مجازات خطا یا ونساد اهالی این دوشهر بود . جمعی از داشمندان انگلیسی این دوشهر را کشف کردند .
(فرهنگ فارسی)

مصر : در ساحل جنوبی دریای مدیترانه و ساحل غربی دریای سرخ واقع شده است . یک میلیون کیلومتر مربع مساحت دارد . پایتخت آن شهر قاهره است . مصر مهد تمدن کهنی است که آثار آن تابعه امروز باقی است . در عهد کمبوجیه بدست ایرانیان فتح شد و مدت‌ها در عهد هخامنشیان مستعمره ایران بود . دانشگاه الازهر از مهمترین مراکز علوم اسلامی در کشور مصقر اراده است .

(اقتباس از فرهنگ فارسی)

سوریه (شام) : کشوری است در کنارهٔ شرقی دریای روم و پایتخت آن دمشق است . اکثر مردم آن مسلمان‌ستی مذهبند . نزد شیعیان بخارا مرقد حضرت زینب دختر امیر المؤمنین علی معزّز و گرامی است (فرهنگ فارسی)

در سنین اقامت حضرت بهاء اللہ در عکاً این سرزمین جزء قلمرو حکومت بیروت بود . در الواح جمال مبارک، ضعف توجهات دینیه و فقدان قوهٔ ملکوتیه و محاسن اخلاقیه آن مرد مبهتکار مذکور گردیده است . (اسرار الآثار خصوصی ، ج ۴ - ص ۱۸۴)

مدرس تبریزی : محمد علی بن محمد طاهر تبریزی خیابانی معروف به مدرس خیابانی موئلف " ریحانة الادب " است (۱۲۹۶-۱۳۲۳ هـ) . این کتاب در شرح حال اطباء و علماء عرفا و حکما و ادباء فضلا بآ ذکر کنیه ولقب آنهاست . (فرهنگ فارسی)

اسلامبول : یا استانبول شهر بند ری و عظیم ترکیه که نام قدیم آن -

قسطنطینیه بود و قبل از آن اسپش بیزانسیوم و مرکز مد نیت بیزانسین از شش قرن قبل از میلاد بود . در سال ۱۹۳۰ نام این شهر اسلامبُلو گردید که قولی معنای شهر اسلام است . حالیه قریب دو و نیم میلیون جمعیت دارد . حضرت بهاءالله نزد یک چهارماه ، در آن مدینه تشریف داشتند و لوح خطاب به سلطان عبد العزیز و لوح ناقوس و متنوی مبارک در آنجا نازل گردید .

(خطبہ) طُنْجِیَّة : از خطب مشهور علی بن ابیطالب است که درین کونه و مدنیت افرموده اند . تسفیه آن به این نام با توجه به معنی آن (خلیج عمیق ، که ظاهراً آب صاف و باطن آن بسیار ژرف "عمیق" است) بود و خواننده را از سو ظن و شک و تردید بر حذر میدارد . حضرت سید کاظم براین خطبه شرحی نوشته اند که در ضمن آن با عباراتی بس لطیف درباره معرفت مظہر ظہور الهی تلویح آشارة به نام حضرت باب و حضرت بهاءالله نموده و انقضای شریعه — سابقه را اخبار فرموده اند . (حضرت نقطه اولی — صفحه ۵۵)

قدّوس : لقب جناب میرزا محمد علی بارفروشی است که در سال ۱۲۳۸ دریاپل (بارفروش) متولد شدند . آخرین حرف از حروف حستی گردیدند ، ازالق ب حضرتشان اسم الله الآخر و نقطه آخری میباشد شرح حال حیات ایشان در جزو ۲۱ طرح معارف عمومی مندرج میباشد .

اضحی : عید قربان یعنی دهم ذیحجه که حجاج در مگه و سایر مسلمین در ممالک خویش قربانی میکنند .

بَيْتُ اللَّهِ الْحَرَام : خانه خدا ، کعبه ، منوچهر خان مُعْتَدَد الدُّولَه : اصلشان از خانواده‌ای مسیحی و گرجی بود . در زمان فتح علیشان و محمد شاه مکرر حکومت مناطق مختلف ایران یافتند . در زمان ظهور حضرت باب حاکم مقتد را صفت بودند و پس از تشریف بحضور مبارک موئمن و منجد ب شدند . منوچهر خان در ماه ربیع الاول ۱۲۶۳ چنانکه حضرت اعلی پیشوای فرموده بودند به ملکوت اعلی صعود ننمودند . از قلم مبارک حضرت عبد البهاء زیارت نامه‌ای پرانتخار و غراء ب اعزاز ایشان نازل گردیده است . سُلْطَانُ الْعُلَمَاء : میرسید محمد امام جمعه اصفهان و میزبان حضرت اعلی در اصفهان که نهایت تعظیم و احترام را نسبت به هیکل مبارک رعایت مینمود . بنایه استدعای وی حضرت رب اعلی سوره والعصر را تفسیر فرمودند . سوره والعصر : نام سوره ۱۰ قرآن است که مکیه میباشد "نازله در مگه" و فقط سه آیه دارد . فرقه فلی اللہی : به طور اعم کسانی را که امام خود را به مرتبه خدائی رسانیده و مظہر الله دانسته اند گلات گویند "غلالة شیعه علوکنند" گان در مرتبت حضرت علی (و امامان دیگر) را گویند . از این فرقه جماعت علی اللہی هنوزد رمیان عشاير غرب ایران دیده شوند . (دائرۃ المعارف دانش بشر)

راهنمای مرحله اول معارف عمومی

حضرت عبد البهاء مینزمايند: "... احباب الهی چه صغیر و چه کبیر و چه ذکور و چه انان هریک بقدرت امکان در تحصیل علوم و معارف و فنون متعارف چه روحانی چه امکانی بگوشند و در اوقات اجتماع مذکور، کل درسائل علمیه و اطلاع برعلوم و معارف عصریه باشد. اگرچنین گردد بنور مین آفاق روش شود و صفحه غیرا گلشن ملکوت ابهی گردد و علیکم البهاء الابهی ع ع
مکاتیب جزء اول ص ۲۲۹

د. وستان عزیز

ورود شما را به طرح معارف تهنیت می گوئیم و تضمیم شمارا مبنی بر اینکه دقایقی از اوقات روزانه خود را بطور منظم برای کسب معارف امریه مصروف دارید ارج نهاده، از درگاه الهی موفقیت روز افزون شما را درجهت نیل به اهداف این طرح همواره رجاء می نخائیم.

الف - اهداف :

- ۱- "مطالعه" مستمر و دائمی و مو انشت با آثار والواح مبارکه بمصداق بیان مبارک: "اتلوا آیات الله فی کل صباح و مسا"؛
- ۲- استقرار حیات بهائی درکلیه شئون زندگی فردی و اجتماعی
- ۳- آمادگی و تجهیز روحانی بمنظور خدمت به دیگران
- ۴- ارتقا، سطح علیی و فرهنگی و معنوی جامعه اهل بهاء
- ۵- مطالعه معارف امر در این طرح طی چهار مرحله پیش بینی شده است. در طی این مراحل مواضع: تاریخ طلعتات مقدمه امر

بهائی، مبادی روحانی و اجتماعی، مبادی اداری، احکام و حیات بهائی مورد مطالعه و بررسی قرار می گیرد که قسمتی از این مطالب بشرح ذیل در مرحله اول مطالعه می شود:

۱- آثار مبارکه: در هر نشریه منتخباتی از مناجاتها والواح مبارکه مندرج می باشد که ضروری است بدقت تمام مورد مطالعه قرار دهد. بطوريکه با استفاده از معانی لغات بتوانید آنها را صحیح و روان بخوانید و درک کلی از مفاهیم آنها برایتان حاصل شود.

۲- تاریخ: با مطالعه این قسمت از واقعیت مهم حیات حضرت رب اعلی و شرح حال تعدادی از حروف حی مطلع می شوید بطوريکه قادر خواهید بود علل برخی از واقعیت تاریخی، اوضاع و احوال زمان ظهور، تقدم و تأخیر واقعیت مهمه، زمان و مکان وقوع هر یک از واقعیت را تشخیص دهد.

۳- بشارات کتب مقدمه: با بشارات کتب مقدمه نسبت به ظهور جدید آشنایی حاصل می نمایید و قادر خواهید بود بر اساس تبیینات مبارکه مفاهیم کلی آنها را درک نمایید.

۴- حیات بهائی: در مبحث "بادنیا آشنا شویم" با وضع جهان و مصائب و معضلات آن آشنا می شویم و پس از آن با مطالعه نصوص مبارکه و روش تبلیغی حضرت عبد البهاء در می یابیم که فرد بهائی نه تنها به جهت خود و خانواده خود بلکه برای رفع مشکلات

دنیا واستقرار وحدت در عالم انسانی لازم است حیات فردی خود را با موازین الهیه تطبیق دهد و دارای حیاتی بهائی گردد .
 ۵ - اختراعاتی که دنیا را بهم نزد یک گرده است = با برخی از اختراعات وزنگی مختصرین آنها که بهاراده^{*} الهیه وسائل مادی تحقق وحدت عالم انسانی را فراهم نموده اند آشنایی شویم و به اهمیت کار آنها بیش از پیش پی می بیریم .
 ۶ - مبشرین شرقی و غربی = با شرح حیات چند تن از معروفترین مبشرین بظهور حضرت اعلیٰ وبشاراتی که به ظهور آنحضرت داده اند آشنا می شویم .

۷ - راهنمای زندگی (نکته) = جلوه هایی از حیات مقدس حضرت عبد البهاء در این قسمت درج شده است که با کسب نتیجه اخلاقی هر مطلب باید سعی نمائیم آنرا در حیات یومیه^{*} فردی و اجتماعی خود مورد توجه قرار دهیم .

۸ - لغات و اصطلاحات = بمنظور درک بهتر متون جزویات ، معانی لغات و اصطلاحات مشکل در انتهای هر جزو مندرج می باشد . در بعضی موارد مضمون بیان فارسی عبارات عربی به مرتب زیرنویس در پائین متن ارائه شده است .

۹ - شرح اعلام = برای اطلاع بیشتر از اسامی خاص شرح مختصر درباره بعضی از اسامی پس از قسمت لغات و اصطلاحات در جزو مندرج می باشد .

۱ - عربی = فراگیری عربی در این مرحله شامل آشنایی بالغ با

صد اها ، حرکات کلمات ، قرائت و در بعضی موارد ترجمه کلمات و عبارات تعدادی از آثار مبارکه می باشد . ذکر این نکته ضروری است که استفاده از نوار آموزشی جزء اصول فراگیری زبان خصوصاً در روش مطالعه فردی (خود خوانی) است .

ج - نحوه مطالعه و فعالیتهای ضروری

ب - ۱ - هر روز وقتی رابه مطالعه اختصاص دهید و بانها پت جد این کار را دنبال کنید تا از این طریق عادت به مطالعه در شما ایجاد شود .

۲ - یکبار متن درس را مرور نمایید ، سپس :

الف - لغات و اصطلاحاتی را که معانی شان را نمی دانیم و همچنین اسمی که درباره آنها اطلاع کافی ندارید بادداشت نموده و با مراراجعه به قسمت لغات و اعلام اشکال خود را رفع نمایید .

ب - مجدداً متن درس را بخوانید و سعی نمایید مطالب آنرا دقیقاً درک کنید و بعضی از مطالب را بخارط بسپارید .

ج - سوالاتی از متن درس برای خود طرح کنید .

د - چند روز بعد ، سعی کنید به سوالاتی که طرح نموده اید بدون استفاده از جزو درسی ، پاسخ دهید پس از این خود آزمایی جوابهایتان را با متن درس مقایسه و چنانچه اشتباهی دارید در رفع آن بکوشید .

ه - چنانچه متن مورد مطالعه بر روی نوار ضبط گردیده (مطالبی که در نوار ضبط شده است باعلامت * درکنار متن مشخص

می باشد) از نوار استفاده نمائید تا قرائت صحیح را فراگیرید ، نوار را در ساعت دیگر روز نیز گوش دهید تا در اثر کثیر استماع قرائت صحیح مرکوز ذهنتان گردد .

و - روش طرح سوال را در مورد لغات و اصطلاحات و اعلام نیز بکار ببرید .

ز - غیراز مطالعه بصورت فردی ، با شرکت در جلسات رفع اشکال و بحث و مشاوره گروهی به بحث و تبادل نظر درباره مفاد جزوایت بهتر ازید ، ابهامات و مشکلات خود را در این مجتمع مطرح و در رفع آنها بکوشید . سوال و جوابهایی از جزوایت استخراج و در جمع مطرح نمائید ، تکرار و بازگویی مطالب دریابد گیری و مرکوز ذهن شدن آن بسیار موثر و مفید می باشد .

د - رفع اشکال :
چنانچه در حین مطالعه با اشکالاتی مواجه شدید که با استفاده از جزوایت و نوار قادر به رفع آنها نبودید به طریق ذیل اقدام نمائید :

۱ - مراجعة به منابع تکمیلی معرفی شده در ذیل هر درس .

۲ - طرح مشکل در جلسات بحث و مشاوره گروهی .

۳ - مراجعة به نقوص مطلع محلی

۴ - در صورتیکه مشکل شما بطرق فوق رفع نشد ، آنرا بطور واضح و خوانا نوشتند با ذکر نام و نام خانوادگی و نام شهرستان و ذکر "معارف عمومی مرکز" ارسال دارید تا به طریق مقتضی

راهنماییهای لازم صورت گیرد .

ه - ارزشیابی :

۱ - منظور از ارزشیابی یا همان "امتحان" را می تواند رموارد ذیل خلاصه نمود :

- الف - سنجش میزان پیشرفت تحصیلی محصل توسط برنامه ریز .
- ب - ارزیابی محصل از خود و اطلاع از نقاط قوت و ضعف در مطالعات .
- ج - ارزیابی برنامه ریز از کار خود و اطلاع از نقاط قوت و ضعف برنامه ریزی و طرح سوال .

۲ - در هر مرحله از هر دو جزویه متولی ، یک امتحان در فواصل تعیین شده و در پایان هر مرحله یک امتحان نهایی از مطالب ده جزویه بعمل خواهد آمد . بنابراین هر مرحله شامل شش امتحان می باشد . این نکته را باید مد نظر داشته باشیم که امتحان یکی از وسائل آموزشی است و نباید به هیچ وجه هدف قرار گیرد .

و - همکاری شما در موارد ذیل باعث تشویق و تداوم کارها خواهد بود .

۱ - راهنماییها و پیشنهادات خود را در رکلیه امور مربوط به طرح ارسال فرمائید .

۲ - اجرای دقیق ضوابط و مقررات آموزشی از طرف شما مارادر - هماهنگی و بهبود امور طرح یاری می نماید .

۳ - برای اطلاع از امور طرح (ابلاغات ، تاریخ امتحانات وغیره ..)

همشه پیشقدم باشد و به این وسیله خادمین و مسئولیت طرح

را در اجرای هر چه بتر امور پاری دهد .

۴- در حفظ و نگهداری جزو از کمال سعی و اهتمام را مبذول

دارید .

مؤسسه ملي مطبوعات امری

۱۳۱ بدیع